На міждержавному та державному рівнях облікова політика має обов'язковий характер: тут встановлюються загальні принципи бухгалтерського обліку, формується правова основа та окреслюються межі, в яких підприємства розробляють власну облікову політику.

Мікрорівень – облікова політика конкретного підприємства, що являє собою сукупність заходів із формування комплексу методичних прийомів, організаційних форм і способів ведення бухгалтерського обліку, адаптованих до особливостей діяльності підприємства та його стратегічних інтересів.

Отже, наказ про облікову політику підприємства є інструментом, що регламентує облік на рівні підприємства та визначає правила ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності відповідно до вимог різних інституцій та потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів. Його наявність свідчить про те, що облікова політика виступає важливою складовою системи регулювання економічної діяльності підприємства. На підприємницькому рівні облікова політика функціонує як внутрішній елемент бухгалтерської системи. Підприємство самостійно формує цей інститут, щорічно обираючи відповідні методики, форми та техніки ведення обліку, орієнтуючись на чинні нормативні акти та особливості власної господарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Олійник О.В. Витрати в системі бухгалтерського обліку: теорія, методика, практика (на прикладі підприємств промисловості нерудних матеріалів): дис … на здоб. наук. ст. к.е.н.; спец. 08.06.04 "Бухгалтерський облік, аналіз і аудит". Житомир, 2002. 284 с.

2. Клим Н.М. Облікова політика як інструмент інтеграції облікової інформації підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України,* 2013. № 23.7 с. 248-254

3. Юнацький М. О. Складові елементи облікової політики за МСФЗ. *Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аудиту та аналізу: теорія, методологія, організація : [кол. монографія]* / за заг. ред. О. А. Сарапіної. Херсон : Книжкове вид-во ПП Вишемирський В. С., 2014. С. 29–40.

Вегерінський М. В.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньої програми «Облік, аудит та оподаткування»;
науковий керівник:
Нечипорук Н. В.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики,обліку та аудиту (м. Київ)

СКЛАД ВИТРАТ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Забезпечення екологічної якості продукції відповідно до принципів сталого розвитку потребує впровадження дієвої системи обліково-аналітичного супроводу. Бухгалтерський облік є важливою складовою управлінської системи підприємства та формує інформацію про екологічні показники продукції. Наразі витрати, що спрямовані на підтримання екологічної якості, залишаються малодослідженим аспектом у межах бухгалтерського обліку. Значна частина суб'єктів господарювання, не усвідомлюючи значущості таких витрат, намагається їх скоротити до мінімуму, що негативно впливає на екологічні характеристики продукції. Подібна практика може мати несприятливі наслідки як для здоров'я споживачів і стану довкілля, так і для конкурентоспроможності підприємства. Належним чином організований облік витрат на екологічну якість дозволяє підприємству раціонально використовувати наявні ресурси, а також своєчасно виявляти та усувати негативні чинники, що впливають на виробництво та діяльність суб'єкта господарювання в цілому.

Ефективність організації бухгалтерського обліку витрат, пов'язаних із забезпеченням екологічної якості продукції, значною мірою залежить від рівня розуміння її складових елементів. У цьому контексті постає необхідність чіткого визначення видів витрат, що впливають на формування екологічної якості продукції, а також ідентифікації відповідних об'єктів бухгалтерського обліку.

В умовах сучасного господарського середовища категорія «екологічна якість продукції» набуває все більшої важливості, однак у науковій літературі вона залишається малодослідженою. Це підкреслює потребу в поглибленому вивченні складу витрат, спрямованих на забезпечення екологічної якості, а також у визначенні облікових об'єктів, пов'язаних з цим процесом. У контексті швидких технологічних змін і трансформацій у суспільстві саме попит дедалі частіше формує пропозицію, а провідним критерієм, який впливає на рішення споживача, виступає якість продукції.

Безпечність продукції є однією з основних вимог, що висуваються споживачами до її якості, і передбачає відсутність негативного впливу на

здоров'я людей і стан навколишнього середовища. Ці аспекти становлять фундамент поняття «екологічна якість продукції».

З метою ефективного здійснення господарської діяльності необхідне отримання повної, достовірної та своєчасної інформації про функціонування підприємства, що є основою для ухвалення раціональних управлінських рішень.

Забезпечення такої інформаційної підтримки здійснюється через систему бухгалтерського обліку, яка постійно вдосконалюється та адаптується до змін у зовнішньому й внутрішньому середовищі. Водночас нинішня модель бухгалтерського обліку не в змозі повною мірою відобразити екологічні наслідки діяльності підприємства та її вплив на здоров'я населення, що зумовлює потребу у формуванні нових теоретичних та методичних підходів до обліку операцій, пов'язаних із забезпеченням екологічної якості продукції. Тому першочерговим кроком є визначення витрат, які сприяють досягненню відповідного рівня екологічної якості. Дані бухгалтерського обліку слугують основою для прийняття ефективних управлінських рішень [2].

З огляду на основні напрями підвищення екологічної якості продукції можна виокремити витрати, пов'язані з її забезпеченням, а також визначити відповідні об'єкти бухгалтерського обліку. Усі витрати підприємства класифікуються за п'ятьма економічними елементами: матеріальні витрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизаційні відрахування; інші операційні витрати [1].

Систематизація витрат на забезпечення екологічної якості продукції представлена в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Склад витрат на забезпечення екологічної якості

№ з\п	Елементи витрати	Складові витрат на забезпечення екологічної якості
1.	Матеріальні витрати	– сировина та матеріали (як основні, так і допоміжні), що застосовуються у процесі виробництва продукції з підвищеними екологічними характеристиками; – пакувальні матеріали належної якості (екологічно безпечна тара), використані в межах технологічного процесу виготовлення екологічно чистої продукції.
2.	Витрати на оплату праці	Заохочувальні та компенсаційні виплати працівникам, залученим до процесу виробництва продукції з високими екологічними показниками, а також витрати підприємства на підвищення професійної кваліфікації персоналу і проходження ними стажування.
3.	Відрахування на соціальні заходи	Відрахування сум єдиного соціального внеску, внески на індивідуальне страхування працівників, а також інші соціальні виплати, що здійснюються із заробітної плати персоналу, залученого до виробництва продукції з підвищеними екологічними характеристиками.